

Referanser: KR 58/13

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
05.02.2014	KM_08_1_14_Forskrift_DNKs_medlemsregister.docx	106805

Delegasjon av Kirkemøtets behandlingsansvar for Den norske kirkes medlemsregister

Sammendrag

Kirkemøtet har i henhold til Medlemsregisterforskriften § 4 det formelle ansvaret som behandlingsansvarlig for Den norske kirkes medlemsregister. Behandlingsansvar betegner en formell posisjon og innebærer en rekke plikter i loven. Kirkerådet ved dets direktør ivaretar til daglig oppgavene som er tillagt den databehandlingsansvarlige.

For å tydeliggjøre at Kirkemøtet som behandlingsansvarlig har overført den kompetanse og myndighet til å utføre de oppgaver som er tillagt den behandlingsansvarlige til Kirkerådet, legger Kirkerådet frem et forslag om delegasjonsvedtak for Kirkemøtet. Delegasjonen er nødvendig for at Kirkerådet får et avklart mandat for eksempel til inngåelse av fremtidige databehandleravtaler.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å gjøre følgende vedtak:

Kirkemøtets behandlingsansvar for Den norske kirkes medlemsregister delegeres til Kirkerådet.

Saksorientering

Bakgrunn

Hensikten med Den norske kirkes medlemsregister er å gi en oversikt over medlemmer og tilhørige, ligge til grunn for utarbeidelse av kirkelig manntall og være støtte for menigheters og presters arbeid (Forskrift om Den norske kirkes medlemsregister, 25. februar 2000, § 2 og § 5). Medlemsregisteret brukes også til kontroll av eventuelle dobbeltmedlemskap mellom tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke og Den norske kirke, samt inngår i beregningsgrunnlaget for statlige og kommunale tilskudd til registrerte tros- og livssynssamfunn.

Kirkemøtet som behandlingsansvarlig

Kirkemøtet er behandlingsansvarlig for medlemsregisteret og plikter å sørge for at bestemmelser i blant annet lov om behandling av personopplysninger med forskrifter blir fulgt. Kirkemøtet har således det overordnede ansvaret for registeret, men oppgavene som er tillagt den behandlingsansvarlige ivaretas til daglig av Kirkerådets direktør. Kirkelig fellestråd er lokal behandlingsansvarlig med ansvar for den delen av medlemsregisteret det blir gitt tilgang til lokalt.

Det fremgår av § 4 i forskrift om Den norske kirkes medlemsregister at:

Kirkemøte er behandlingsansvarlig for Den norske kirkes medlemsregister og administrerer registeret. Kirkelig fellestråd er behandlingsansvarlig for den del av medlemsregisteret det blir gitt tilgang til. Ansvaret ivaretas av organets daglige leder dersom ikke annet er avtalt. Behandlingsansvarlig plikter å sørge for at bestemmelsene i denne forskriften og regler gitt i og i medhold av lov 14. april 2000 nr.31 om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) med forskrift blir fulgt.

Medlemsregisterforskriften § 4 pålegger dermed både Kirkemøtet og de kirkelige fellestrådene ansvar i tilknytning til registeret.

Forholdet mellom Kirkemøtet og kirkelig fellestråd

De kirkelige fellestrådene opptrer som organ for soknene som har en selvstendig rettslig stilling i kirkens organisasjon. Kirkemøtet har ingen alminnelig instruksjonsmyndighet overfor soknet og kan ikke pålegge organer for soknet oppgaver uten særlig hjemmel i lov. Med bakgrunn i dette har departementet beskrevet fellestrådernes ansvar i medlemsregisterforskriften med hjemmel i Kirkeloven § 40. Alternativet hadde vært en avtaleregulering mellom Kirkemøtet og hvert enkelt kirkelig fellestråd. Utover dette har det ikke blitt foretatt noen nærmere grenseoppgang mellom Kirkemøtets sentrale ansvar og ansvaret på lokalt nivå. Det er her opp til Kirkemøtet å fastsette utfyllende retningslinjer og nærmere regler, jf. medlemsregisterforskriften § 11 første ledd. I den sammenheng er det verdt å bemerke at Kirkerådet ikke er kjent med at denne ansvarsdelingen mellom Kirkemøtet og fellestrådene har medført noen faktiske problemer

så langt. Kirkerådet mener likevel at denne uklare ansvarsdelingen på sikt kan være uheldig, og vil på et senere tidspunkt vurdere dette nærmere.

Foranledningen til at Kirkerådet nå ønsker å foreta en delegasjon av behandlingsansvaret for medlemsregisteret er planlegging av en større utvidelse av medlemsregisteret, hvor det etableres en omfattende integrasjon mellom medlemsregisteret og private data-/fagsystemer som er i lokal bruk; *toveisintegrasjonsprosjekt*.

Utvikling av medlemsregisteret

Den norske kirke har utviklet en web-basert løsning for registrering av sine kirkelige handlinger som dåp, konfirmasjon, vielse og gravferd, en elektronisk kirkebok som erstattet landets kirkebøker fra og med 1. januar 2013. Neste etappe i utvikling av elektronisk kirkebokføring er integrasjon mellom medlemsregisteret og de private fagsystemene som er kjøpt inn av og er i bruk i menighetene. Dette kalles *toveisintegrasjon*, hvor opplysninger om personer som deltar i kirkelige handlinger blir utvekslet mellom Kirkerådets sentrale database og de lokale data-/fagsystemene. Denne utvidelsen er en viktig del av Den norske kirkes vedtatte IKT-strategi.

Toveisintegrasjonen vil etter Kirkerådets mening medføre stor arbeidsbesparelse for de som registrerer kirkelige handlinger i menighetene, da det etter innføringen av denne løsningen blir tilstrekkelig å registrere kirkelige handlinger én gang og ikke to ganger som i dag. Trolig vil dette over tid også føre til et mer korrekt register og riktigere statistikk om Den norske kirke.

Hjemmelsgrunnlag for inngåelse av databehandleravtaler

For gjennomføring av dette prosjektet er det nødvendig at Kirkerådet gis eksplisitt hjemmel til å inngå rettslig forpliktende avtaler med de lokale data-/fagsystemene. En slik hjemmel får Kirkerådet ved et delegasjonsvedtak fra Kirkemøtet. Kirkerådet vil i den sammenheng påpeke at avtaleinngåelsen innebærer en tildeling av rett til behandling av data og handler ikke om kjøp og salg av data eller tjenester.

Det er på det rene at Kirkemøtets rolle som behandlingsansvarlig kan delegeres til Kirkerådet, jf. medlemsregisterforskriften § 11 annet ledd «Kirkemøtets myndighet etter denne forskrift kan delegeres til Kirkerådet.»

Det kan virke som om departementet forutsetter at denne delegasjonen vil skje.

I rundskriv P-14/2011, som meddeler endringer i medlemsregisterforskriften, påpekes det på side 3: «Kirkemøtet er behandlingsansvarlig for registeret som helhet. Ansvaret ivaretas som utgangspunkt av Kirkerådets direktør.»

I høringsnotatet side 3 står det: «Utvikling av ett, sentralt register, med Kirkerådet som behandlingsansvarlig vil gi større sikkerhet ved behandling og lagring av aktuelle data.»

På side 8 står det: «Departementet vil understreke at det er Kirkerådet som er behandlingsansvarlig, som vil ha ansvaret for hvilke muligheter for søking og sammenstilling av opplysninger det nye systemet skal gi rom for. Behovet for å vurdere tilgangsbegrensninger i det nye systemet vil påhvile Kirkerådet.»

Disse forholdene trekker også i retning av at Kirkemøtets myndighet etter medlemsregisterforskriften bør delegeres til Kirkerådet.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Kirkerådet mener saken ikke medfører særskilte økonomiske eller administrative konsekvenser.